

CENA NAROČNINI:

Za eno leto	\$2.00
Za ZDA.	3.00
Za pol leta	1.25

Edinost

EDINOST

206 Adelaide St. W.
Toronto, Ont.

Entered as second class matter at
the Post Office Dept. Ottawa.

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

TORONTO, ONTARIO PONDELJEK 15 FEBRUARJA, 1943.

Cena 5c.

Leto 2 Štev. 15.

OGROMNI NAPREDEK VOJNE PROIZVODNJE

KANADA NASPRAM SVOJEGA PREBIVALSTVA ZAVZEMA PRVO MESTO V PROIZVODNJI MED DRUGIM DRŽAVAMI — PRAVI MACKENZIE KING

Ottawa — V pričetku tega meseca pričelo je zborovanje kanadskega parlamenta. Zborovanje je naslovil ministerski predsednik Mackenzie King, ter v obširnem poročilu podal dosedajni pregled vojne proizvodnje, prečuna v troških, vojaško silo v treh kategorijah, ter tudi delno načrt za naslednje leto.

Poročilo je obširno in vsled tega se moramo omejiti le na najvažnejše stavke s ozirom, da tudi naši čitatelji dobe pregled industrijske proizvodnje za vojno, hrano itd. Toda naj omenimo pred tem le to, da poročilo ni nikjer potrdilo glede izboljšanja položaja delovne moči, kakor tudi vpoštevanje organizirano in delavstvo v splošnem v sorazmerju potrebne zakonodaje za delovno mezdno lestvico, delavske odbore v vojni industriji itd., kar bi znatno pospešilo tako proizvodnjo, ter istočasno odstranilo nepotreben zastoj proizvodnje z stavko. To je obična nujnost v kanadski industriji, katera kakor se omenja, je med prvimi v proizvodnji vojnih potrebščin, toda ako računamo mezdno lestvico delavstva, tedaj bomo dobili odobor, da je Kanada v tem oziru skoraj na zadnji stopnji. Odstraniti marsikatero zadevo v industriji, kjer je kot po običajih delodajalcev vedno zadnje vprašanje zaslužek delavcev, pomeni odpraviti najbolj važen predpogoj za vojno proizvodnjo k splošnemu uspehu. Vpoštevati delavce — pomeni vpoštevati pogonsko silo v izdelovanju orožja in pridelkih kruha.

S ozirom na proizvodnjo seznamimo se z naslednjim pregledom: V letu 1941, zgrajeno je 85 bojnih ladij (Corvettes) in minonoscev. Zadnjem letu pa 74, ali pa 11 manj. Toda t govornih ladij je zgrajeno v zadnjem letu 80, dočim v letu 1941, pa komaj ena ladja.

Bojnih letal, in raznega drugega orožja, je bilo na rejenih 1941 leta 1,700, zadnjega leta pa 3,800. Tankov, oklopnih avtomobilov 3,000, zadnjega leta pa 12,000. Raznih transportnih

trokov, motornih koles itd., pa do 200,000.

Število zaposlenih delavcev v vojni industriji leta 1941, je bilo nekako okrog 700,000. V zadnjem letu se je povečalo na eden milijon. Toda še se čuti pomanjkljaj delovne moči, zlasti izurjenih delavcev.

Naša armada v pričetku zadnjega leta, je štela 200,000 dobrovoljcev in 20,000 nabornikov. V pričetku tega leta pa, 360,000 in 55,000 nabornikov. Tudi zračna sila se je povečala od 100 na 150,000 mož. Ravno tako mornarica, kjer je danes okrog 38,000 mornarjev na kanadskih in inozemskih parnikih. Njena sila se je sestojala v pričetku zadnjega leta od 350 ladij in 27,000 mož, dočim je ta se povečala do 500 ladij in do 53,000 mož.

Skupni stroški za leto 1941, so znašali nad dva milijona, zadnjega leta so pa ti porastli na 3 milijona in 600 milijonov dolarjev.

Živežni izvoz v Vel. Britanijo, se je ravno tako povečal v zadnjem letu, posebej v izvozu špeha, sira in druge konzervirane hrane. Skupna produkcija špeha se je povečala v zadnjem letu od 420 na 600 milijonov funtov. Sir pa iz 112 na 125 milijonov funtov.

Gornji pregled nam daje res vzoren napredek naše industrijske moči — vojaške moči, ter tudi poljedelstva. Jasnno je, da so vse to pridelale pridne roke delavcev in farmerjev, teh da so vojaki v armadi skoraj po večini dobrovoljci. To je obenem najlepši odraz zavesti naroda v splošnem v borbi proti osišču, toda zahteva poleg vsega vzornega napredka, tudi uapredek v življenjskih in delovnih razmerah. Zahteva oni napredek o katerem se že zdaj govori, da ni mogoče se povrniti v leta gospodarske krize. Prav posebno ne bodo kaj takega odobraval vojaki, ki se bodo povrnili po vojni na svoj dom. Zato je potrebno zdaj, istočasno kadar se govori o demokraciji in svobodi, izravnati v socialnih ozirih občutne in težko breme posebej na delovnem ljudstvu.

Zdenek Najedli: jugoslovanski pesnik Radule Stijenski, ugledna hrvaška ličnost Djuro Salaj, tajnik izvrševalnega odbora, Vladimir Osmagin, ugleden slovenski delavec Ivan Regent; bolgarski delavec Ferdinand Kozlovski; macedonski delavec Dmitri Vlahov in beloruski delavec Timofeji Gorbunov.

Govorniki so raspravljali o borbah slovanskih narodov v raznih državah in podkrepili konkretne naloge Vse-slovanskega odbora v vezi z borbami. Plenom je sprejel proglas zaslužnim Slovanskim narodom v Evropi, Slovanom v Združenih državah, Kanadi, Južni Ameriki in Avstraliji. Sprejet je tudi načrt dela za Odbor v bodočih mesecih.

SEJA VSE-SLOVANSKEGA ODBORA V MOSKVI

Moskva 7 feb. — Prosimo vam da priobčite poročilo o plenarnem zborovanju Vse-slovanskega odbora. Proglas zborovanja vam pošljemo posebej.

Seja plenoma Vse-slovanske vršila dne 31 januarja in s tega dne seje v Moskvi, se delu glavnega odbora, podal 1 februarja tg. 1. Poročilo o je glavni predsednik, general Aleksander Gundorov. O borbi slovanskih narodov proti hitlerizmu, obširno je poročal glavni tajnik Anatoly Lavrentijev, na kar je sledila obširna rasprava.

Izmed ostalih govornikov so bili: Akademikar in pisatelj Aleksij Tolstoj; profesor belgrajskega univerzitet, Božidar Maslarić, profesor praškega univerzitet,

Zdenek Najedli: jugoslovanski pesnik Radule Stijenski, ugledna hrvaška ličnost Djuro Salaj, tajnik izvrševalnega odbora, Vladimir Osmagin, ugleden slovenski delavec Ivan Regent; bolgarski delavec Ferdinand Kozlovski; macedonski delavec Dmitri Vlahov in beloruski delavec Timofeji Gorbunov.

Govorniki so raspravljali o borbah slovanskih narodov v raznih državah in podkrepili konkretne naloge Vse-slovanskega odbora v vezi z borbami. Plenom je sprejel proglas zaslužnim Slovanskim narodom v Evropi, Slovanom v Združenih državah, Kanadi, Južni Ameriki in Avstraliji. Sprejet je tudi načrt dela za Odbor v bodočih mesecih.

Pregled bojnih črt proti fašizmu

ČINKOVITOST OFENZIVE RDEČE ARMADE NAVDUŠUJE CEL SVET. IZVENREDNO VODSTVO OFENZIVE ZADAJA SMRTONOSNE UDARCE NACISTIČNI VOJNI MAŠINI NA BOJNI ČRTI IN V ZALEDJU. ODPORNI IN OSVOBODILNI DUH RASTE V SPLIŠNEM V CELI EVROPI

Temu je komaj dobra dva meseca odkar je Rdeča Armada pdivzela ofenzivo z geslom izгона nacistične zverine iz sovjetskega ozemlja. V tej dobi poleg že vničanju nad milijon v vojaštvo samo pri Stalingradu, in naraščajočih ogromnih izgub z vsakim dnevom, bliskoviti napredek Rdeče Armade prekaša vse dosedajne ofenzive. Kar je vzelo nacistično ofenzivo šest mesecev, je Rdeča Armada komaj dobra dva meseca s razliko, da je ofenziva Rdeče Armade zrešala nacistično silo na celi bojni črti od jezera Ladoga do kavkškega gorovja ob Azovskem morju. Ogromni napredek tekoče ofenzive, navdušuje cel svet, ter mu kaže izvenredni pravec k totalni vojni za vničanje fašizma.

Dokler Rdeča Armada zadaja tako činkovite udarce nacistični sili na celi bojni črti, neposredna naloga zavezniških sil je, odpreti ofenzivo na vseh bojnih črtah, zlasti pa invazijo na evropski kontinent. Pogovor in konferenčna posvetovanja brez k temu neposrednih akcij,

NARODNI SKUPŠČINI JUGOSLAVIJE

Port Arthur — Izseljeni Slovenci, odsek organizacije Zveze Kanadskih Slovencev v Port Arthurju, Ont. Canada, pošiljamo bratske pozdrave Narodni Skupščini in Narodni Osvobodilni Partizanski Armadi Jugoslavije.

Iz naše narodne dolžnosti; narodne zavesti in iz naših želja do popolnih pravic in svobodščin se obvezujemo, da bomo podpirali z vsemi našimi močmi Narodno Skupščino, katera je sestavljena iz krvi borcev za svobodo vsega naroda.

Naj živi Skupščina! Naj živi Narodna Osvobodilna in Partizanska Armada Jugoslavije! Svoboda narodu — smrt fašizmu!

Port Arthur, dne 26 januarja 1943.

ŠTIRI MILIJONA NACISTOV VNIČENO

New York — (AP) Preko štiri milijone nacistične vojaške sile je vničeno, naznaja poročilo iz Londona. Skupno število ubitih, težjih in lažje ranjenih in vjetih, sega do 8 milijonov. Toda dozdeva se, da je nacistična sila še okrog 6 milijonov vojakov.

Ob pričetku tega leta naslednje številke dajajo pregled izgub nacistične sile v vojni: 4 milijona ubitih, ranjenih in nesposobnih za nadaljevanje vojne, ter štiri milijona vjetih in izgubljenih.

Podpredsednik Vseslovanskega Odbora.
N Božidar Maslarić

ne more prinesiti dobrih in nujnih rezultatov. Nujnost za invazijo evropskega kontinenta obstoja z vsakim dnevom bolj očitnejša. Nastajajo vsi predpogoji vprid protifašistični borbi in vsako odlašanje, ne samo da izgublja čas, temveč daje priložnost sovražniku da se vtrdi na onih krajih, kjer še ni bil dovolj utrjen.

Bliskovita ofenziva Rdeče Armade potrjuje neizmerno vrednost vodstva. Kaže v militarnih ozirih, kako je potrebno sovražnika udariti in goniti iz položajev na način, da se nima časa pripraviti in zbrati sile za odpor. Najbolj slikovita povest vojne, junaštva in nezlomljive volje ostane v zgodovini borba Rdeče Armade, pri Stalingradu in Leningradu. Ona je ne samo vzdržala ogromni naval nacističnih sil, temveč pod vodstvom mladih generalov in vodje Stalina, nastopila v ofenzivo kateri činkovitost sega globoko v stebre nacistične sile.

Junaški branitelji Leningrada z svojo vajtrajnostjo in vdanostjo domovini Sovjetskih Socialističnih Republik, zapečatili so vsa dosedajna in bodoča naloževanja proti gospodarskega in političnega reda Sovjetske Unije. Svet občuduje njihovo junaštvo, toda poleg tega hoče vedeti osnovno podlago njihove vajtrajnosti, ki se izraža edino v njihovem svobodnem gospodarskem državnem ustroju. Vedoč vrednost svoje svobode, postajajo najotpornejša sila v svetu za osvobodjenje in pravice narodov.

Točasnna ofenziva Rdeče Armade priča sama za sebe o vodstvu, vnetosti in vajtrajnost tako armade, kakor tudi narodov.

Strahovlada in lakota v Franciji

Halifax — Pred nedavnim se je povrnila neka Madama Marguerita Wiener, čez Portugalsko v Kanado. Ona pravi, da je preživela dve leti in pol nekje v Franciji, delu okupiranem po Nemčiji.

Dokler se sem nahajala tam, vedno mi je bil pred ozirom kruh, je nadaljevala madama. Ko bi le enkrat imela povoljnost se kraja, se mi je zdelo — kakor priti nekam na drugi svet. Toliko masla, kot sem ga imela zdaj pri malci, ga človek dobi na odmerke v Franciji, za cel mesec. Dovoljuje se na osebo, funt cukra, dve jajci itd. v raznih drugih potrebščinah, ki jih navadno ne dobite.

Nemški strahovlada nekež oblasti nad francoskim narodom, zavzema vse večji obseg. Toda na drugi strani narašča neizreciva mržnja francoskega naroda

di narodov Sovjetske Unije. Torej ni čudno ako je Lord Biverbrook v angleškem parlamentu pripomnil, da je Rdeča Armada z enim udarcem proti nacistom vjela več vojnega materiala kakor ga je dobila od svojih zaveznikov, ter zahteval neomejeno pomoč z materialom. Zdaj je čas za akcijo na vseh krajih bojne črte proti fašizmu, brez izjeme v kakem obsegu in z kakšno činkovitostjo. Sovražnika je treba prijeti v njegovi zeganosti in mu ne dati priložnost da vnovič zbere svoje sile za daljše ofenzive in ropanje do kože in kosti zaslužene Evrope.

Zavezniška ofenziva tako v Afriki, kakor tudi na Pacifiku, se nadaljuje, toda v manjšem obsegu gotovih akcij. Večje akcije so bile izvršene v bombardiranju vojnih objektov na raznih krajih v Franciji, Belgiji, Norveškem in v Italiji.

Nadaljujo se boji proti Tuniziji, kjer s zapadne strani prodirajo ameriške čete, ter iz vzhodne osma britanska armada.

POZDRAV NARODNI SKUPŠČINI

Schumacher — Cenjeno uredništvo Edinosti: Prosimo vas, da priobčite v vašem cenjenem listu pozdrav Narodni Skupščini v Jugoslaviji, za kar se vam vnaprej zahvaljujemo.

Prvi Ustavni Narodni Skupščini in Narodni Protifašistični Zbornici Bihac Jugoslavije.

Sse—Slovanska Konferenca, sestavljena od 25 političnih, progresivnih, podpornih in verskih organizacij zastopnikov 57 delegatov, ki se je vršila v Hrvatskem Narodnem Domu dne 7 februarja, pošilja iskrene pozdrave prvi Narodni Ustavni Skupščini, vstanovljeni dne 26 in 27 novembra 1942 v mestu Bihac Jugoslavije.

Naprej naši rodni bratje in sestre, delavci in kmeti, ter vojaki v borbo za popolno vničenje fašističnih razbojnikov in okupatorjev in njihovih hlapcev. Nadeli si smo nalogo pomagati vam do končne zmage.

Naj živi Narodna Skupščina v Bihacu! Naj živi Narodna Osvobodilna in Partizanska Armada, Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Predsednik.
B. Pupič
proti vse večji očitnosti, do česar ga je privedla Lavalova vlada in drugi reakcionarni krogi. Narod spoznava prevvaro in se pripravlja na obračun proti domačih in tujih sovražnikom na francoski zemlji.

LONDONSKI RADIO O POLOŽAJU V JUGOSLAVIJI

V teku oddaje v slovenskem jeziku je londonski radio dne 3. februarja poročal naslednje:

Strokovnjaštvo stratega-kaplarja Hitlerja stane Nemčijo mnogo več nego strokovnjaštvo generala Ludendorfa.... Leta 1933, je svet napenjal vse svoje sile, da bi se izvel iz teške krize, v katero je zašlo svetovno gospodarstvo. V tistih dneh je Hitler zapalil rajstih in požar potem podtaknil socializmom in komunistom. Svojo oblast in vlado pa je zasidral z uničenjem teh elementov.

Zdaj zopet zatrjuje, da je njegov boj naperjen proti bolševizmu in posvečen rešitvi evropske kulture. Toda ta laž zdaj nima več nobene uspeha. Nevarnost, ki grozi kulturi Evrope je resnična. (Na tem mestu je bil prenos nejasen, ker je plošč večkrat ponavljala isti stavek). Spominjate se kako so takrat pri nas govorili proti komunizmu. Sami ste slišali v svojih cerkvah pri-

dige proti komunistom. Takrat je obstojala solidarnost med Hitlerjem in mnogimi krogi. Kako se je reagiralo v Sloveniji in Jugoslaviji? Mnogi, ki niso bili niti nacisti, niti fašisti, so gladko naselili in pomagali Hitlerju. Tako so škodili sebi, a državo so slabili. Zdaj vidite, kako ti rušilci kulture, nacisti in fašisti, streljajo najboljše sinove Slovenije in zaigajo slovanske kraje.

Velika Britanija, Sovjetska Unija in Amerika so danes zavezniki ne le na papirju, temveč tudi na bojišču. Povezani so med seboj s skupnimi žrtvami. Danes fašisti vedo, da bodo vojno izgubili. Goering sam je dejal, da bi se z gentilemi moglo najti sporazum, toda nikdar ne z boljševiki. Da, fašisti poskušajo zdaj zopet s svojimi starijm spletkami, zato morate paziti, da vas ne prevajajo. Fašisti ne bodo uspešili s svojo staro zvijačo o bolševizmu. Poglejte, kako se zavezniki složno bore in ustvrjajo novo bodočnost.

ITALIJANSKA OFENZIVA PROTI NEOBOROŽANIM KVETOV

Blošček: — V neki kraški jami nad Bloščekom so partizani imeli svojo ambulanco, ki jo je oskrbovala ženska — zdravnica. Ko so Italijani prodirali in se bližali jami, je bilo v njej 14 ranjenih partizanov. Zdravnica je z revolverjem ustrelila 8 ranjenec, nato pa še sebe, za ostale ni imela časa, ker so prej jrišli Italijani.

Gornje Otave: Dne30. 7. so Italijani uveli partizansko učitelja Mervič Metoda in Sinkovca Viktorja, ter še 18 drugih partizanov. Štiri od teh so takoj ustrelili, v tete dne 31. 7. pa še 6.

Begunje: Italijani so požgali 7 hiš in 30 ljudi odpeljali.

Rovte nad Logatcem: V nedeljo dne 2. 8. Italijani v vasi Pospesek zažgali 9 hiš in 15 gospodarskih poslopj. Lukana Pavla, občinskega odbornika in nac. zadruga v Rovtah so že prej ubili, sedaj so že zažgali hišo in hlev ter odgnali 4 glave živine. Ta dan so ustrelili 10 mož in fantov. Morali so si prej

sami izkopati grobove.

Bloke: 12. 8. 1942. — Na Blokah in v okolici je že do sedaj požganih nad 100 hiš in ubitih okrog 60 ljudi. Že sedaj več kot prvo svetovno vojno. Dne 5. 8. so Italijani iz aeroplanov bombardirali vasi Ravne. Dve ženski sta bili ubiti. Italijani so ustrelili 5 fantov, trije so pa bili ubiti že prej. V vaseh Metulje in Topola so zažgali po 2 hiši, v vasi fara 3 hiše, popolnoma pa so zažgali vasi Zakraj, Cotto in Koteli. Dne 8. 8. je bil pogreb 15 fantov. Med mrtvimi so gostilničar Lenarčič in sin, pesnik Campa, dalje afntje Domin, Matičev Janko, Seralov Korle. Za vojašnico je grobišče z 60 grobovi slovanskih ljudi, deloma ubitih od Italijanov, deloma od partizanov. Grobišče je tudi na Velikem vrhu in Kotlu.

Bokalce: V noč od 11 na 12. avgusta so partizani napadli gospodinjstvo šolo na Bokalcu. Odpeljali so vso živino in živila.

O PLAČANJU DOHODNINSKEGA DAVKA

Že večkrat so se vršile pri- tožbe z strani onih, ki so o- ženjeni in so njih družine v starem kraju. Navadno ob pričetku vojne so prištevati manj ali pa več take posameznike med neoženjene in so vsled tega plačali tudi do- dninski davek, kot neožen- jeni. Zdaj je pa o tem spo- ročeno iz Ottave naslednje poročilo, ki priznava ošle- njem dohodninski davek, po lestvici oženjenih, le s izje- mo ako se dokaže, da so bili odvisni od pomoči tako žena, kakor tudi otroci, ter da ni njihov zaslužek prekašal v- soto, kot je v takem slučaju predvideno za odvisnike. Toraj to uomeni, da je v tem oziru poravnana lestvica do- hodninskega davka za vse oženjene priseljenice iz ses- taljajočih krajev Jugoslavi- je, da plačajo dohodninski davek, kot oženjeni in nas-

pram predpogojnim podat- kom, ki jih eden ali pa dru- gi lahko dostavi v svrhu spričevali onih, ki so bili odvisni od njihove pomoči.

Ti predpogoji so: Oproš- čeni so davka po lestvici ože- njenih vsi oženjeni priselje- nci iz Jugoslavije, če tudi se njihove družine nahajajo izven Kanade. Drugo, da ni bil zaslužek žene v davčnem letu 1942 iznad 660 dolar- jev. S ozirom na otroke in druge odvisnike, starši itd., so potrebni podatki — a) da ni niti eden od teh zaslu- žil več od 400 dolarjev — b) potrebna potrdila, da se je pošiljala pomoč dotičnim v stari kraj.

Potrebne tiskovine glede poravnanja dohodninskega davka za oženjene, dobite v uradih Inspektor of Income Tax.

"EDINOST"

Published semi montly at
206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing proprietor
in Slovenian Language

Registered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

Izhaja dvakrat mesečno na slovenskem jeziku
Naslov: EDINOST
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

Partizani in Mihajlovič

Kolikor globlje sega javnost v odnose izmed partizanov in Mihajloviča v Jugoslaviji, toliko več očitnosti je na površju ujemajoč se do cela s obtožbami Narodnih Osvobodilnih in Partizanskih oddelkov, proti Mihajloviču. V sled tega v nekkih krogih nastaja razburljivost, med večino pa vprašanja o programu partizanov, četnikov, odnošaji vlade v izgnanstvu z Moskvo in Londonom, Atlantski Čarter in povojna preureditev Jugoslavije.

Dosedaj nismo opazili niti ene konstruktivne izjave jugoslovanske vlade s ozirom na gornja vprašanja, razen obtožb proti partizanom, imenovanjem Mihajloviča vojnim ministrom in glavnim poveljnikom v Jugoslaviji. Ni bilo izjave v prid Atlantskega Čarterja, niti zgodovinskih mejah, še manj pa konstruktivnem programu, ki bi bil pristopen raznim skupinam in nazorom, kot podlaga za odstranitev spora in nesporazuma izmed Narodnih Osvobodilnih in Partizanskih oddelkov, ter Mihajlovičevih četnikov.

Enostavnemu ukazu nihče ne more verjeti, toliko manj ako ta pride izven borbe na življenje in smrt. Dokler pa iz borbenega polja prihajajo nasprotno obtožbe, že na podlagi programa, ki je kakor razvidno zbral ogromne narodne sile tako v borbi proti okupatorjem, kakor tudi k zadoščenju na nešteto nerešenih vprašanj iz preteklosti.

Do cela razumeti položaj in razmere v starem kraju, ni mogoče brez da se podamo tja v rojstvo skupne države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ter drugih narodnih manjšin. Iskati vzroke le na podlagi izvajajočega bratomorstva v tekoči osvobodilni borbi, ter iz ozkih pogledov ustvarjati zaključek, bi bila kratkovidnost v marsikaterih ozirih, zlasti v onih, ki izvirajo že od samega rojstva državne tvorevine.

Takoj v pričetku rojstva skupne države SHS, narod se je navduševal, da je zadobil zadoščenje, enakopravnost in narodne pravice. Do tega sililo ga je dejstvo, ko se je rešil avstro-ogerskega jarma v narodnem zastopanju in do skrajnosti izkoriščevanju.

Razvojna leta v se skozi do sedajne vojne, namreč vpadu nemškega in italijanskega fašizma na jugoslovansko ozemlje, pričajo sama za sebe. Pričajo na notranjo ureditev in do skrajnosti na težko nepodnashajoče breme v narodnih, gospodarskih in socialnih ozirih. Na ideološki nesporazum, pričajo o zapostavljanju in vse skozi o notrajnih nemirih, ki so nastajali, kot posledica neureditve. Rak rana, sporov in nemirov ne leži v odanosti naroda nasprotni svoji domovini, temveč v neredu narodnih, gospodarskih in socialnih vprašanjih.

Torej iz tega vidimo delno nepozabno preteklost, ter delno sluteče razumeti resnične vzroke sedajnih nemirov in bratolomstva, ki izvira bodisi na podlagi položaja in oblasti, bodisi vsled vpeljevanju notrajnih intrig z namenom oslabšati enotni odpor borbe proti okupatorjem. In kolikor je dosedaj razvidno iz samih obtožb proti Narodnim Osvobodilnim in Partizanskim oddelkom, ni mogoče priti do drugega zaključka, kakor da se gre za povrnitev starega načina vladanja, ter novega načina ki odgovarja narodnim željam in interesom že iz zadnjih 25 let.

Posameznik ali pa skupina po svojem ideološkem prepričanju lahko na raznovrstni način obtožuje program katere koli stranke. Toda ako ni v dotičnem programu neka vrednost, ki jo narod začasno odobrava, obtožbe ne bodo vničile programa. On bo nasledil prej ali pa slej, če tudi nastane zatiranje in ovire proti aktivnosti. Ako pri tem računamo na sestavni program Narodne Skupščine v Jugoslaviji, kjer so zastopane skoraj vse stranke in razne skupine, počevši od cerkvenih, narodnih, delavskih, mladinskih itd., tedaj moramo razumeti, da program odgovarja željam in interesom, ne iz propagandnih ozirih; ne na podlagi oljub in ukaza, temveč narodnega odobravanja.

Vladi v izgnanstvu ni nihče kratil prednost da sestavi program in ga objavi pred narodom. Zaprav je to bila neizmerna potreba takoj ob pričetku poraza jugoslovanske armade. Kajti dejstvo je, da so tam ostale narodne skupine — ostal je narod. Vsled tega je ravno nastajala potreba najti pota in načina k odstranjevanju kakršnih koli sporov in ne sporazuma, ter tako pomagati osvobodilno borbo. Dati ji program, ki bo odgovarjal ne samo narodnim željam, temveč tudi postajal najmočnejša opora in sila v borbi proti raznih Kvizlingov in okupatorjev.

Več nego sigurno je, da se narod v starem kraju ne želj povrniti v način vladanja do vojne. Kakor v domovini, tako tudi v izseljeništvu, ogromna večina naroda je za prenovitev in preureditev. Vsaka druga zamisel ki nastaja proti teh želja in narodne zavesti, brez dvoma se bo srečala z neodobravanjem in narodnim odporom. In nekaj takega se godi v starem kraju že na podlagi pričujočnosti na eni strani ogromna nadmoč Narodnih Osvobodilnih in Partizanskih oddelkov, na drugi pa Mihajlovič in njegovi četniki.

Kakor iz preteklost tako tudi sedajnosti, ni in ne nastaja spor na podlagi, da trojni narod noče skupaj živeti v sporazumni državi; delati in tudi ako je potrebno umirati v borbi za njen obstoj. Dokazi so preveč očitni. Še posebej, da vključ vvpeljevanju različnih in na različne način notrajnih intrig, podžiganju sovraštva itd., narodi si so vzdržali medsebojno zvestobo in čutijo bratsko odgovornost čez Savo, Donav in obratno. Narod si hoče ohraniti bratsko zvestobo in vzajemnost na demokratični podlagi — pošteni podlagi. Vsi dosedajni fašistični zločini na naši zemlji, vsi nezaljšani poskusi podžiganju mržnje izmed naroda sedaj, ko je potrebno upreti zbrane

Resnici ni mogoče kljubovati
- kakor ne narodni volji

Dopisnik njujorškega "Times", C. L. Sulzberger, poroča v svojem dopisu o Jugoslaviji sledeče:

London. — Iz zanesljivih informacij, ki so jih podali simpatizirajoči partizanskega pokreta, se zatrjuje, da je v Bihaču, severna Bosna, vs-tanovljena neodvisna Narodna Vlada z poslanci, ter ima organizirano armado katere je do zdaj osvobodila 30.000 četvornih milj jugoslovanskega ozemlja.

Podobne vesti se prenašajo preko rednih komunikacij radio postaje, "Svobodna Jugoslavija", čez radio vesti iz Sovjetske Unije. Prijatelji partizanov pravijo, da se omenjena radio postaja nahaja v Bihaču ali pa črni Gori. Dokler člani vlade v izgnanstvu, ki so nasprotni partizanom, trdijo da se nahaja v Tiflisu Sovjetski Uniji.

Nadalje zatrjuje pristasi partizanov, da je ustanovljena Narodna Skupščina, kjer so vključene vse politične stranke, duhovništvo, profesorji in kmeti. Izvoljen je izvrševalni odbor, ki mu načeljuje predsednik Ivan Ribar, namreč prvi predsednik narodne skupščine ob rojstvu Jugoslavije. Mihajlovičevi pristasi pa trdijo, da je na čelu izvrševalnega odbora Ribarjev sin, ki da je prijatelj levičarjev. Omenja se istočasno o dveh podpredsednikov odbora v osebah Nurija Kozderac, muslimanski politik in prejšnji senator iz Bosne in Dr. Pavle Savič, profesor Univerze v Belgradu.

MLADINSKI PROTIFAŠISTIČNI KONGRES

Poleg raznih drugih zadev ki jih je vlada podzela, je bil mladinski kongres, ki

se je vršil dne 27, 28 in 29 decembra. Kongresu prisostovali so delegati iz raznih krajev Jugoslavije, vključno delegacijo partizanov. Kongres je sprejel "poslanico" mladine Jugoslavije, namenjeno mladini Sovjetske Unije, Vel. Britanije, Združenih držav in mladini okupiranih držav Evrope.

Kasneje poslanico objavila je radio postaja iz Moskve v kateri se je napadalo Hitlerja, Musolinija, hrvatskega kvizlinga Pavelčiča, ustaše, četnike in Dražo Mihajloviča. Istočasno se omenja, da so partizani zadnjih šest mesecev pobili 17.535 Nemcev, Italijanov, ustašev in četnikov, vjeli pa 27.000 vojaštva, 45 topov, 60 minometov, 531 strojnica, ter vničili 19 tankov in šest bojnih letal. Poleg tega so delali neprestano sabotažo na raznih krajih komunikacij in prometne poti.

V poslanici pozivlja se mladino evropskih držav, da ne čaka na otvoritev druge fronte, temveč da se organizirano dvigne v borbo proti osišču.

Svoboda je treba priboriti z oržjem, se glasi poziv

Svoboda ne bo nihče prinesel na zlatem krožniku. Potrebno jo je priboriti z orožjem. To je poduk iz zgodovine osvobodilne borbe našega naroda. To je poduk iz današnje stvarnosti za osvobojenje, se glasi poslanica in nadaljuje.

Mladi Poljaki, Čehi — naš sovražnik je fašizem. Sletite vztrajno prime ru mladine Sovjetske Unije! Prišel je čas do končnega obračuna z krivim fašizmom. Narod ne bo nikdar pozabil krivcev za neaktivnost, petolizcev in izdajalcev v strašnih dnevih naše borbe. Mladina v ofenzivo!

Svetovno obzorje postaja
jasnejše k zmagi

PISE: G. BOJEVNIK

Zasledujoč razno časopisje in k temu raznovrstno razlago in ako zategadelj zberemo vse skupaj, po mojem mnenju sta dva osnovna vprašanja, ki interesirajo javnost v splošnem. Na prvem mestu očitni znaki k zmagi nad osiščem in drugo pa, povojna preureditev.

Kakor eno tako drugo vprašanje, tesno je vezano eno ob drugem. Kajti o izhodu tekoče vojne, odvisna je vrednots enega in drugega. Ni mogoče govoriti o zmagi nad osiščem in povrniti svet v stanje pred vojno. Ravno tako ni mogoče zamišljati povojno preureditev; tritati dragocen čas v diskusiji in raspravah, dokler je potrebno mobilizirati vse fizične in materialne sile, da se vniči fašistično zverino. Iz tega razvidno je, da se vrednots enega in drugega vprašanja na naša v tesni vezanosti, ter da je eno od drugega ne ločljivo, temveč nastopno nasprotno razmeram in okoliščinam.

OČIVIDNI ZNAKI K ZMAGI

Prvotni znak k zmagi nad

in enotne sile proti sovražniku, ne bodo vkljub temu zatrti vrednots sloge in bratstva, za močno združeno narodno Jugoslavijo.

V tem pravcu izraža se sestavljen program na bojnih poljanah v starem kraju. Program, ki je vključil vse struje in nazore v enotni borbi proti okupatorjem in domačih Kvizlingov. V tej borbi bo narod vztrajal — zo to ker je njegova enotnost zgrajena med izbiro življenja in smrti. Zgrajen in sestavljen na podlagi gesla: **Živeti in obstojati kot svobodni in ravnopraven narod — ali pa živeti in umirati v tiraniji in tlačanstvu.**

In danes se gre v borbi za eno ali pa drugo.

Naša stvar je pravična! In na naši strani je zmaga in svoboda!

Osnovno jedro vlade v Bihaču, je v moči Narodne Osvobodilne in partizanske armade v Jugoslaviji. Dvo mljivo je, da bi to armado vodili Rusi, če tudi so piscu tega članka povedali partizani, ravnokar pobegli iz nemških ječ, da so vodje štaba Osvobodilne Armade Rusi, ter da so delegati partizanov iz Jugoslavije imeli tajni sestanek z sovjetskimi partizani v aprilu lanskega leta, nekje na Ukrajini.

Zatrjuje se, da je Osvobodilna Armada v Jugoslaviji organizirana pod enotnim poveljstvom na divizije, brigade, bataljone in manjše oddelke. V vsaki provinciji oddelki so upravljani provincialnim general štabom, kateri je podložen centralnemu poveljstvu.

RAZNA IMENA EDINIC

Edinice Osvobodilne in partizanske armade, imenovane so z imeni raznih provincij, gora, rek in partizanskih junakov v Jugoslaviji.

Med junaki spominja se ime partizanskega duhovnika Vladimira Zečevića iz Srbije; Dragoljub Dučić, kmetskega pisatelja, njegovega sina Miloš, prej poročnik v jugoslovanski vojski, Petra Dapčevića, veteran iz vojne v Španiji, kateri zdaj vodi Črnogorske partizane in šefa njegovega štaba Sava Orovič, prejšnji polkovnik v jugoslovanski vojski, kateri je pred vojno bil odpuščen iz vojske radi politične aktivnosti.

Naspram izjav partizanov glavni voditelj Vrhovnega Poveljstva Narodne Osvobodilne in Partizanske Armade, so: Kosta Nadj, Dapčević, poročnik Dudič in Tito.

stavlja večji obseg akcij, to da predstavlja večjo strateško vrednost. Če količakaj poznamo strateško važnost na obrežjih sredozemnega morja, kjer lahko postane ogromna ako ne odločna podpora za invazijo evropskega kontinenta, tedaj bo mo razumeli tudi njeno važnost.

Zatem so še drugi predpogoji, ki gredo v prid zmagi nad osiščem. Naprimer: 3) Razkrajanje nacistične sile in oblasti v Evropi. 4) naraščajoči odpor naroda njenih zaveznikov, ter osvobodilna borba narodov v Evropi; 5) naraščajoča sila v vojnem materialu zaveznikih držav in 6) zaveznika konferenca v Cassablancu, kot podkrepitev zahteve za enotno poveljstvo v naslednjih ofenzivah; podkrepitev tesnejših odnosov in niki, kakor vodstvom francoske Afrike.

Po mojem mnenju to so osnovni znaki ki kažejo predhodno k zmagi, ter spremembi vojnega položaja v svetu. Kakor je omenjeno o sedajni ofenzivi Rdeče Armade, ki na prvem mestu spreminja v svetovnem obsegu protifašistične borbe, ter na drugem pripravljajoče naslednje ofenzive zaveznikih armad invazije na evropski kontinent, ne predstavlja zmago kot zadovoljeno. Zelo škodljiva bi bila zamisel da je zmaga na pragu. Na prvem mestu jo je potrebno izbojevati. Fašistična zverina ni vničena. Ona bo dajala še močan odpor. Fa-

Germanska grozodejstva na Gorenjskem

IZ GORENJSKE

V preteklem tednu, koncem julija, so Nemci ustrelili 138 talcev samo na Gorenjskem. Zakaj, nihče ne ve, samo nenadoma se pojavijo na javnih prostorih razglasi, ki objavljajo ustrelitev. Nemci namreč imena ustreljenih talcev objavijo z razglasi.

Iz vasi Laze in Krniča pri Gorjah je bilo v zadnjem času izseljenih 90 družin, večinoma takih, ki imajo kate-rega svojcev v gorah. Prese-ljenj so bili v Nemčijo.

Križe na Gorenjskem: V tednu med 26. 7. in 2. 8. so Nemci ustrelili 30 možkih. V bližini vasi so se pojavili partizani in to je bilo Nemcem dovolj, da so ubili 30 nedolžnih ljudi. Partizani imajo v oblasti Kofce in planine pod Košuto.

Podbrezje: Na cesti med Podbrezjem in Bistrico so Nemci ustrelili 50 možkih. Mrtva trupla so 3 dni ležala ob cesti, nato kar na licu mesta skopali jama jih zagebli. Ustrelili so ih, ker so se v bližini pojavili partizani.

Hrušica pri Jesenicah: Nemci so odpeljali nekega Freliha, strojevodjo Mavca, njegovo ženo in otroka, Berneka Alojza z ženo in dvema otrokoma ter Kobentar

šizem bo oropal do kosti, do zida in sten vse v okupirani Evropi, za obrambo. In ravno zato, ker fašizem ni strit, temveč v ospredu je še neizprosa in neomajana enotna borba da se ga vniči, je potrebno danes kot nikdar prej tako zedinjeno akcijo, kakor tudi vsa izvorna sredstva v borbi za popolno vničenje.

Razni krogi ki skušajo že zdaj pridigati o zadobljeni zmagi, že zdaj hočejo vsid-rati svojo oblast s ozirom na povojno preureditev, brez obzira na narod in njegovo odobravanje, hočejo z tem zanetiti lahkomišljenost med ljudstvom v odločnih nalogah borbe proti sovražniku. Hočejo zanetiti debato in raspravo med ljudstvom glede povojne preureditve, te z tem ne samo zmanjšati odporno enotnost naroda v borbi, ampak tudi razdor enotnosti.

PROTIFAŠISTIČNA ENOTNOST

Dokler je nastopila očitna sprememba v svetovnem obsegu protifašistične borbe, je ta nastopila tudi v političnem procesu. Na eni strani vidimo večjo odločnost k ofenzivam; tesnejši sporazum izmed zaveznikih držav, obširnejšo podlago k ustvaritvi kooperacije in me-seljne vzajemnosti po vojni. Ogromen porast simpatij narodov sveta naspram Sovjetski Uniji, je naravnost na vrednost, ki se jo mora ohraniti v svetu ne samo točasno v bliskovitih ofenzivah Rdeče Armade in naslednjih ofenzivah enotnih akcij zaveznikih armad, ampak jo moramo ohraniti in proširjevati kot najvažnejšo podlago k ohranitvi trajajočega mira in mednarodnega napredka.

Ta resničnost postaja iz dneva v dan toliko bolj jasna in razumljiva, če tudi so v antifašistični enotnosti raznovrstne struje in nazori. Narašča vrednejša in obširnejša zavest s ozirom na svet, narodna in mednarodna vprašanja. Narašča moč sil napredka in progressa preraščačo sile črne reakcije, apizerjev in onih oskih sebičnežev na ogromnih po-

Alojza in njegovo mater. Odpeljali so ih v Nemčijo. V Medvode pa so odpeljali ženo Matevža Ranžingerja z dvema otrokoma.

Gorje: Nemci so v zadnjem času izselili 97 slovenskih družin.

Tržič: Nemci so ustrelili lekarnarja Lavriča in njegovi dve hčeri. Ena je bila poročena na Češkem pa so jo od tam prignali. Vzrok ustrelitve: sin je bil pri partizanih, pa se ni hotel vrniti.

Moravče: Nemci so ustrelili posestnika Berganta, gostilničarja iz Kraš in Dolinarja Avgusta, posestnika pri Sv. Florijanu pri Moravčah.

Cerklje na Gorenjskem: Nemci so zaprli sedem oseb.

Goričane pri Medvodah: V škofovi graščini v Goričanih, ki so jo Nemci konfiscirali, je zaprtih več slovenskih družin, ki čakajo odselitve v Nemčijo.

Zopet dekleta: Vsa dekleta do 25. let so dobila pozive na prisilno delo (arbeitsdienst)

Moravče: Partizani so dne 15. 7. ustrelili cestarja Koprivška in Dolinar Franca, ki sta bila nemška zaupnika. Nemci so pa zato požgali vas Hrastnik pod zg. Kosezami pri Moravčah.

V . . . —

sestvih. Z eno besedo kristalizirajo se tako odnošaji, kakor tudi protifašistična enotnost. Kajti s zmago nad osiščem, delno poražena je politika apizerjev in monarkovcev, delno pa v narodni enotnosti.

Toda, kakor fašistična zverina na bojni črti, ter v zasedeni Evropi ne pozna merodostnosti in človekoljublja, tako ga ne pozna tudi apizerska in reakcionarna skupina. Kolikor gremo k bolj odločnim trenutkom, toliko več bo raznovrstnih obtožb proti napredku in progresu. Posamezni elementi že zdaj skušajo na račun rdečega strašila, opozarjati javnost, češ "komunizem" preti. Toda znano je, da je fašizem vporabil gonjo rdečega strašila, kot način borbe proti narodne enotnosti, ter končno okupiranjem evropskih držav. Ampak ta očitnost ne ovira nazadnjaških in protinarodnih elementov. Glavni cilj jim je doseči na eden ali po drugi način razkol in kavsanje izmed raznih skupin in nazorov, da se polastijo moči in vno-vič povrnejo svet v prejšnjo nepravilnost, socialno in gospodarsko suženjstvo.

ZMAGO JE POTREBNO IZBOJEVATI

Da se zadobi popolna zmaga, da se vniči fašistično zverino; da se osigura povojno preureditev v narodnih in mednarodnih interesih, prvotna naloga je vničiti fašizem. Izkoristiti vsa materialna in fizična sredstva zdaj, ko se nahaja fašistična sila disorganizirana in v begu na sovjetski bojni črti. Zdaj je potrebna splošna ofenziva na vsih krajih, katera bi razdelila fašistično odporno moč, povežala narodni odpor v okupiranih državah Evrope, ter na ta način osigurala zmago v najkrajšem času. Dokler pa tega ni, dokler niso podvzete ofenzive na evropski kontinent, poleg vsih dobrih znakov k zmagi nad isiščem, ni mogoče se zanašati le na dobre znake brez potrebnih in nujnih akcij.

Poleg mobilizacije vsih sil za ofenzivo proti osišču, potrebna je enotnost, kot (Nadaljevanje na 3 strani)

NESMEMO STATI OB STRANI V BORBI ZA SVOBODO

Calgary. — Z veseljem smo pozdravili tukajšnji Slovenci naš list Edinost. ki bo kar upamo, neustrašeno zagovarjal in se boril za pravice delavstva, svobodo in življenjsko demokracijo z geslom: "smrt fašizmu"!

Slovencev nas je v Calgary malo, za to smo se zedinili z ostalimi brati Srbi in Hrvati, ter ustanovili Jugoslovansko Kanadsko Zvezo. Pri tem smo se spomnili naše velike Slovenske matere Sovjetske Unije, ki se danes bori na življenje in smrt ne le za svoj obstoj, ampak za obstoj svobode, napredka in progressa vseh zatiranih narodov, zlasti nas Slovencev. Zbralj smo za pomoč Sovjetski Uniji \$133.00. V ta namen darovali so sledeči:

Pa 20 dol. Martin Raščan. Po 10 dol., D. Jankov, J. Mavrič, C. Karan, F. Škoda, P. Radmanič in J. Blažič.

Po 5 dol. Jovašević, M. Greič, J. Grešel, D. Popovič, M. Baršin, Putnik Bros, N. Jurčević, T. Bučar, J. Bajuk in M. Zalec.

Po 2 dol. F. Benčina, J. Gradišar, J. Rauch, J. Šavor, J. Peršar, N. Janžević, N. Gršič, K. Michin.

Po 1 dolar, H. Balkin, D. Lukič in S. Marič.

Danes je dolžnost vsakega zavednega Slovana pomagati voditi borbo proti nazizmu in fašizmu. Naše geslo mora biti: "Obstojati kot svobodni in ravnopravni narod." To hoče naš narod in v tem pravcu on polaga neizmerne žrtve za svoj obstoj. Za to, je naša dolžnost da smo zedinjeni, da smo

složni in ko pride čas da bomo lahko pomagali našemu narodu v starem kraju še posebej, bo naša pomoč toliko bolj uspešna.

Danes ni časa ostati nepristranskem. Ni časa stati ob srtani, ko milijoni ljudstva polagajo svoja življenja, da se ohrani društveni napredek ljudstva. Da se ohrani obstoj narodov. Danes je ura mobilizacije vseh sil, mobilizacije vseh sredstev, za vničanje krviloške bande — fašizem. Nepristranstvo v obsegu borbe proti sovražniku pomeni, zavestno ali pa nezavestno mo pomagati. Pomeni pogin.

Zatorej bratje in sestre, Slovenci in Slovenke, vstanimo zedinjeni na branik svobode in demokracije. Pomagajmo z vsemi močmi našo zajedniško armado; pomagajmo prav posebno našo Slovansko armado Sovjetske Unije — Rdečo Armado. Ker od tam žari zarja svobode od tam žari vse večja pravičnost, spoznavajo jo tudi zunajni svet. Ona je postala sila zmage nad sovražnikom narodov in človeštva. Zato smo ji dolžni pomagati — zato si štejemo v srečo, da je obstojala taka armada v svetu.

H koncu želim veliko uspeha listu Edinosti in še večjo željo, da bi kaj kmalo posijalo solnce svobode in pravice, čez naše griče in planine v stari domovini in svetu v splošnem. Ta dan se približuje, pomagajmo tudi mi po naši najboljši moči, da bo srta fašistična zverina čimprej.

Poročevalec

NAJ NAS PRAVIČNOST BODRI

St. Catherines — Ker se nihče od tukaj ne oglasi, bi skoraj sem in kje kdo pomislil, da ni slovenskega življa v naselbini St. Catherines. Toda v tem bi se zmotili, ker nas je še precej skupaj, vposlenih v različnih tovarnah.

Delo ni še pretežno, je pa mezda pičila tako, da se le bomo živili. Dokler sem delal v rudniku v severnem Ontario, si sem lahko privoščil sem in kje približek, dobro se oblekel itd. Tukaj pa si nemorem ustreči želji, kakor tudi nekaj prihraniti. Vojna je in znjo so nastopili kajpak tudi razni davki. Zavedam se da je vojna proti fašističnim zločincem in da je treba pomagati. Vendar pa s ozirom na zaslužek delavcev v nekateri industriji so davki neopravičeni in bi bilo izvrstno enkrat spregledati to resničnost, ter razvrstiti breme na bolj pravi-

SVETOVNO OBZORJE

(Iz 2 strani)

najboljše sredstvo za varščino velikih nalog pred nami. Ohraniti enotnost za zmago nad osiščem, pomeni ohraniti vojni mir. Torej naj nas v teh velikih naporih ljudske vojne za osvobojenje in pravičnost, ne slepi niti ena limanica podvržena z strani protinarnodnih in zavajalnih elementov. Naj nas veže le dejstvo pravice in svobode, kot najvažnejša naloga organizacije, društva in raznih skupin brez izjeme na pripadnost in narodnost, da bomo ohranili medsebojno enotnost, jo proširjvali in izgradili do one stopnje moči, ob kateri bodo razbiti vsi poskusi netiti razdori in sovraštvo v naši sredini.

Z našo enotnostjo ohranili bomo sigurnost zmage nad osiščem in tudi preureditev povojnega sveta na pravični in svobodoljubni podlagi.

čni podlagi. Ker itak kakor se govori od izhoda tekoče vojne, odvisni so za svoj obstoj tako razni sloji, kakor tudi delavci.

Jaz sem Oče 5tih otrok v starem kraju. Težko mi je pri srcu ob pomislih, toda tolažim se dejstvom, da kadar bo prenehala klanje, da bo nastopila pravičnejša doba človeške družbe. Morda se bodo sem in kje kateri izmed nas hoteli povrniti v domači kraj, pomagati na polju izgraditve mnogih zdaj vničenih vasi, raznih drugih poslopij itd. za kar je odgovoren nemško — talijanski fašizem.

Ni mi toliko do obtožbe, kolikor pa zahteva le pravičnost s ozirom na grozodejstva, ki se vršijo nad našim narodom. Pred nedavnim, čital sem v Ameriški Domovini, kako brezobzirno in zaničljivo postopajo Italijani proti Slovenskega naroda. Razsoden človek se bo vprašal, ali je kaj takega mogoče, ako računamo, da so Italijani katoliki, kakor so povečini tudi Slovenci. Toda kljub temu z strani Sv. očeta papeža v Rimu, ne čujemo o protestu? Ravno takomalo z strani katoliških skupin in ustanov drugod. Toda kristjanstvo ako hoče ostati kot kristjanstvo, slediti kristjansko pravičnost, tedaj brez kakršnega koli odlašanja in omahovanja, zahteva izpolnjevanje pomen vsaj nekaterih točk od 10 božjih zapovedi.

Pomišljam in kar nekam žal mi je, da sem že v 51 tem. Ko bi bil le nekoliko mlajši, kar prostovoljno bi se javil v službo bojnih ptic in bi zletel nad oblake naravnost proti Nemčiji in Italiji, da si bi na način olajšal težko in z misli obloženo srce. Zletil bi tudi nad Vatikan — ter opozoril na strašne zločine prizadete na slovenski zemlji. Toda, ker se le redko kdaj takoj

NAŠE DOMAČE RAZMERE

DISKRIMINACIJA Z STRANI DELODAJALCEV IN KOMPANIJSKIH UNIJ. ODLOČNA NALOGA PRED KANADSKIM DELAVCI VPRIH SVOJIH PRAVIC

Sudbury — O proti unijski aktivnosti INCO, je bilo poročano že neštetokrat. Iz leta v leto se ponavlja venomer z strani kompanije ako ne na eden, tedaj na drugi način, organizirano delovanje proti unijskega pokreta delavcev.

Pred leti so se vršile drzovite obtožbe in je dosti delavcev vsled tega izgubilo delo, češ da so pripadali svoji delavski uniji, če tudi je v kanadski zakonodaji vplejana zakonodaja, ki daje to prednost delavcem. Toda v tem času in sicer zelo važnem, ko je potrebno najboljše sloge in tudi gledati na to, da se odstrani kakršno koli nepravilnost proti delavcem ki so glavna pogonska sila vojne produkcije, dotična kompanija vsiljuje kompanijsko unijo z odločnim

namenom sprečiti delavsko unijo v tem rudarskem področju.

Pred nedavnim o tem podal je očitno izjavo "Sudbury Star" rekoč: "Če tudi bodo začasno večji stroški (se misli na kompanijsko unijo) se bodo pa v daljši dobi izplačali". Torej razvidno je,

NAŠ CILJ JE MILIJON ČLANOV

Detroit — R. J. Thomas, predsednik avtne unije (CIO), poroča, da je decembra mesca plačalo mesečne pri-

V novembru bilo je dobro spevke 757,244 unijskih članov. Stojčih članov 778,659. Razlika v decembru je nastala vsled večjega števila odpuščenih delavcev v nekatih tovarnah. Toda naš cilj je pravi Thomas: "Milijon unijskih članov".

Govor Kreka podpredsednika vlade

NEMCI, ITALIJANI IN MADŽARI SO JAREM SUZENJSTVA

G. dr. Krek je v tem govoru rojakom v domovini najprej obrazložil vojaški položaj, ki je v tistem času že kazal tendenco razvoja ki je od takrat do danes ostal zavezniškemu orožju naklonjen in tako ogromno izboljšal izglede na popolno uničenje nacističnih nasilnežev v Evropi. Dr. Krek je nadaljeval:

"V nacističnem in fašističnem taboru je že videti strah in nezaupanje. Sam Hitler je prenehal govoriti o zmagi nad svojimi sovražniki in le še tolaži nemško javnost, da bo branil osvojeni del Evrope, obetajoč, da ne bo nikdar kapituliral. Obupan fašistični časopisje pridiga Italijanom, da morajo vstrajati, ker bi sicer izgubili vse svoje pridobitve zadnjih 20 let.

"To so misli, zelo različne od onih, ki smo jih bili vajeni slišati od nacistov in fašistov. Kje so zdaj one širokoustne trditve o gospodarstvu nad vsem svetom? Kje je zdaj ono nacistično napovedovanje, ki je prerokovalo Veliki Britaniji konec, Rusiji uničenje in Ameriki prepast? Goebbelsu in Gaydi so zmanjkala primerna gesla za vzdrževanje mržnje, maščevalnost in poblažne nadutosti v vrstah njihovih pobesnelih nacističnih in fašističnih tolp. Namesto tega se pojavlja strah, bojazen pred odgovornostjo in obračunom, ki ga bodo zmagovali zavezniški zahtevali brezpogojno in neusmiljeno.

"Divje besnenje okupatorjev v zasužnjenih deželah teh dejstev ne bo niti v najmanjše spremenilo. Ko Nemci in Italijani zdaj že zopet pobijajo nedolžne ljudi, ko pred njihovimi morilskimi

ob priči izpolni zadoščenje posameznika, bo bolj previdno si delati zaupanje tukaj med nami; podučevati se mesebojno tako, da bomo zmogli kadar prid čas odločevanja izmed dobrega in slabega, odločiti pravilno stran za interese naroda in človeštva.

Dosti bi bilo za naštevati v marsikaterih zadevah, napak, nepravilnosti zaustavljanja itd. Toda zaenkrat naj zadostuje. Na obzorju se dviga dan — mogočen dan — svobode in pravice. Slovan na dan!

Anton Hren

talcev v Mariboru in Celju, ko general Robotti vsak tedenski postreli dodatne desetice Slovencev, so to le zvezniški strupeni izlivci toda tu di njegovim krvnikom se z neizprosno doslednostjo bližajo konec.

"Srce nam krvavi, ko slišimo o tem in dobivamo poročila o barbarskem uničevanju naših srbskih bratov v

Zlatko Balaković obsoja Mihajloviča

New York — (UP) Zlatko Boloković, jugoslovanski rodoljub in predsednik njujorškega okraja Ameriško-Slovenskega Kongresa, pravi: "Da so njegovi rojaki razočarani z Dražom Mihajlovičem, radi njegovega soglasja z debelimi političarji v Londonu.

Bolović, je znanj koncertni vilonist in predsednik festivala, ki ga priredi 18 januarja, Slovanski Kongres. V daljšem on pravi, da je jugoslovanski osvobodilni pokret, spontani odpor onih, ki čutijo da je Draža Mihajlovič izgubil vezi z svojim lastnim narodom, ter da polako kornu posluša ukazom politikantov iz Londona.

Tudi je omenil, da je Dr. Ivan Ribar, sedajni predsednik Ustavne Skupščine, vsenetanovljene od partizanov v prošlem novembru, njegov prijatelj iz otroških let, ter odvetnik velikega talenta, znani državnik in rodoljub. Dr. Ribar, kakor pravi Boloković, je bil prvi predsednik jugoslovanskega parlamenta v letu 1920.

Že tedaj je bila njegova želja, da se sestavi zedinjena borbeno silo in izžene Nemce in Italijane iz jugoslovanskega ozemlja, tudi sestavi vlado, ki bi v resnici predstavljala narode Jugoslavije.

NAD TRI TISOČ ČLANOV S. N. P. J. V ARMADI

Chicago — Glavni tajnik Slovenske Narodne Podporne Jednote, F. A. Vider, poroča, da 3,237 članov Jednote služi v armadi strica "Sema".

S ozirom na trajni mir po vojni pravi: "Šovinizem vseh barv je treba pokopati in napravljati pot novi družbi svetovne družine, v kakšni morajo pasti meje narodnega sovraštva".

da je glavni namen kompanijske unije, da se spreči unijski pokret rudarskih delavcev; da se na ta način podvrže popolni oblasti kompanije nad delavci tako v rudniku, kakor tudi v njihovih posvetovanih na unijskem zborovanju, preko zato postavljena odbora v dotični uniji, kateri bo izpovedoval voljo in željo kompanije in ne interesov delavcev.

Take razmere niso le v Sudbury, temveč te očitno izražajo malo ne povsod, kjer delodajalci skušajo vplejati kompanijske unije in gredo tako daleč, da se služijo tudi z diskriminacijo proti onih delavcev, ki pripadajo svojim zakonitim unijam. O tem nas bo najbolj seznanilo razmerje delavcev letalske industrije v Montrealu, zatem pa v ladjenicah na Pacifiku, ter v marsikaterih tovarnih v deželi, nastaja podobno razmerje.

POMOČ NARODU SOVJETSKE UNIJE IZ PORT ARTHURJA

Port Arthur — Tukaj prinašamo objavljeno vsoto, katere je oddana tukajšnemu odboru "Canadian Aid To Russia Fund", ki so jo zbrale organizacije, Zveza Kanadskih Slovencev, Savez Kanadskih Hrvatov in Srbov 1,162.00. Od tega Slovenci so prispevali vsoto \$373.00.

Pripomniti je treba, da so naši ljudje zaposleni v razni industriji, zlasti raztreseni v gozdnem delu, kjer so dajali svoj delež v omenjeni fond. Toda nam ni mogoče vsled tega dobiti natančne podatke o zbrani celokupni vsoti in imen ljudi, ki so dajali v ta namen.

Tudi naj omenim da so bile nekatere tukajšnje organizacije zasebno na delo, kot naprimer: HSS, HRV. Narodni Dom, odsek HBZ in HRV. žene, ter zbrale skupno vsoto \$52.00. One so delale zasebno in kolikor je znano, so bile povabljenе za skupno sodelovanje. Vsled tega jasno je, da ako bi bili vsi skupaj delali, naš uspeh bi bil boljši. Kljub temu se more ugotoviti, da znaša celokupna vsota zbrana med našim narodom Slovencev, Hrvatov in Srbov, okrog \$ 1, 600.00.

Naj bo tudi omenjeno da so se vršile v ta namen razne zbirave in prireditve z strani Z. K. Slovencev in Z. K. Hrvatov in Srbov. K zaključku te kampanje v Kanadi, prirejen je bil koncert v tukajšnem Colonial Theatre z strani Vse — slovenskega odbora, kjer so prikličene tudi omenjene tri bratske Zveze. Uspeh koncerta bi bil lahko dosti boljši s ozirom na vdeležbo, kot je bil. Toda to je odvisno od vsakega posameznika, kako čuti današnjo dobo in jo razume.

DISKRIMINACIJA PROTI UNIJSKIM DELAVCEV

Montreal — V letalski industriji v tukajšnjem mestu je prišlo do občutnih razmer izmed delavcev organiziranih v International Association of Machinist (AFL) ter kompanijsko unijo. Namreč delodajalci so odobrili bonos glede draginje v življenjskih potrebščinah kompanijskih unij. Toda odbili so pa priznati isto upravičnost delavcem, članom prej omenjene delavske unije.

Od zadnjega maja lanskega leta, unijsko vodstvo je šlo za tem, da se mirnim potom poravnava krivica proti delavcem v dotični industriji. Toda vsak pokus je bil brezuspešen vsled česar so nastale občutne razmere in nezadovoljstvo med delavci, kjer preti stavka.

Točasno je unijsko vodstvo podvzelo skoraj zadnji način, da je poslana delegacija v Ottawa, kjer je posvetovanje z vlado, ter raznimi drugimi ministri in uglednimi ljudmi.

Njihova izjava se glasi: "Mi nismo za stavko, toda ni mogoče podnašati nepravilnosti, ki se godi proti delavcem naše unije. Mi smo rodoljubi Kanade in je naša želja, da se spor poravnava mirnim potom, ter da se po-

Kakor do sedaj v akcijah za napredek, tako se je izkazal tudi v tej kampanji naš narod v splošnem. Izkazal se je iz zavesti, da doprinese svoj majhen dar narodu, ki žrtvuje svojo kri in življenja za obstoj in svobodo nas vseh. Zaveda se, da ta naša žrtev v primeru žrtvi, ki jih daje narod Sovjetske Unije, je kakor kaplja olja na pekočo rano. Z premislekom na njih trpljenje in bolečine, ne bi smela izostati, nobena slovanska duša ni skupina, da ne bi imela simpatije in požrtvovalnosti do tega naroda. Naj nam bodo vzgled naši bratje v stari domovini, kateri podnašajo vsa fašistična grozodejstva, kot narodi Sovjetske Unije, le s to razliko, da si jo narodi Sovjetske Unije branijo, dočimso naši bratje v borbi za osvobojenje. V borbi za tako zaželjeno svobodo in pravico.

Bodimo uverjeni, da te cilje dosežemo, kajti fašistična druhal danes dobiva odarce od armad zavezniških sil. Toda udarci, ki jih zada Rdeča Armada, so tako učinkoviti, da nam dajo vidne znake konca fašizma.

Ed Troha Pripomba: The Port Arthur Chronicle, omenja v članku pregleda na prispevke za pomoč Sovjetski Uniji, zelo pohvalno o Slovenceh, Hrvatih in Srbih, ter drugimi Slovanskimi narodnostmi. On pravi: "Ukrajinci, Slovenci, Hrvati, Srbi, Finci in cela vrsta demokratov, pripadajoč raznim društvom organizacijam in unijskemu pokretu, dali so vzorni primer. Med temi pa prav posebno gozdni delavci, kjer so prispevali od 10 do 25 dolarjev".

Ured.

VEČJA OBRAMBA PROTI PODMORNIC

Ottawa — Minister za zračno obrambo, C. G. Power, je naznanil, da bo Kanada do drugega poletja imela precej dobro obvarovana oba obrežja, na atlantiku in pacifiku, proti sovražnim podmornicam.

Naglasil je potrebo večje obrambene zračne sile, zlasti izdelka Mosquitoes in Lancaster bojnih letal, kateri spada med prvovrstne. V to svrhu da dosežemo zadostno obrambo, potrebno je bilijon dolarjev za proizvodnjo bojnih letal v letu 1943.

Nadejamo se, da bo 38 kanadskih skvadronov na ono stran morja, mesto točasn 25, bo kmalo v bojih. Vse do sedaj z redko izjemo naši skvadroni niso bili oboroženi z Mosquitoes in Lancaster, toda kakor hitro bodo izdelki dovolili zadostno število, tudi oni bodo oboroženi z prvovrstnimi bojnimi letali.

Širite čitate in postanite naročnikom Edinosti

KAJ JE NAMEN OBTOŽBE PROTI UNIJSKEGA POKRETA

Kakor je zadnjič poročala, da je reakcija dvignila takoj svoj propagandni hrup proti stavki jeklarskih delavcev, ter z eno besedo kjer koli pride do stavke, nadaljuje se stara reakcionarna pesem proti unijskega pokreta z raznovrstnimi obtožbami.

Toda izvor takih obtožb je pri delodajalcih in tudi Ontario Workers Association.

Tako je zadnjič omenjena asociacija obtožila unijski pokret, kot delo tujih agitatorjev. Namreč, da so prišli agitatorji od C. I. O., katerim se gre edino za stavko, ter da na ta način drže svoj položaj, ki ga delavci plačajo z mesečnimi prispevki. Asociacija je šla tako daleč z obtožbo, češ da je načrt za delavsko zakonodajo sestavljen z strani C. I. O. in katera da pomeni za delavce v Kanadi suženjstvo. Da ne bodo delavci imeli nobene pravice do pritožbe, temveč izključno se strijati le z določbami zakonodaje v tem oziru.

Kaj je zaprav namen tako grdih in nedostojnih ob-

tožb proti unijskega pokreta?

Ontarijska delavska asociacija po svojem delovanju ni nič drugega, kakor organizacija delodajalcev. Potom nje izvirajo razne obtožbe proti unijskega pokreta z namenom, da se spreči unijski pokret C. I. O., tu di A. F. L., ter da se na tej podlagi organizira kompanijske unije. To je glavni namen delodajalcev, kjer jim pride najbolj v poštev omenjena asociacija, da mesto njih izraža tako želje delodajalcev in zaščito njihovih profitov, kakor tudi stopnja kompanijskih jarem z kompanijskimi unijami.

Najbolj očitno se to izraža v Sudbury, prej v Windsorju in drugih industrijskih področjih. Delodajalci da zaščitijo svoje ogromne profite, da sprejeto demokratične pravice delavcev, kar jim je potom zakonodaje glede unijskega pokreta priznana, na umeten način potom ontarijske delavske asociacije, hočejo vsiliti kompanijske unije in z podvzroči delavstvo suženjstvu.

Dobil je brco

Toronto — Neki profesor Watson Kirkconel, znan po svoji izvenredni razdorni gonji, dobil je zadnjič brco z strani radio oddajne postaje CBC. Namreč profesor si je pisal govor o predmetu: "komunizem in novi Kanadčani", toda omejen na postaja, je v prijaznem tonu odgovorila profesorju... NE, nečemo poslušati odvrtni govor.

Toda on ima zaslombo pri "The Toronto Telegram in Saturday Night" publikacijah, kjer sirovi profesor izlije svojo jezo proti vsega, kar bi imelo služiti progresu in napredku. Njemu je vse "komunistično", počevši od onih, ki zgovarjajo drugo fronto, ki so zagovarjali volitve za konskripcijo in totalno vojno, zlasti pa razne narodne in progresivne organizacije, ter časopisi.

Na podoben način pojavil se je v Združenih državah Martin Dies, ter si nadel nalogo raziskovanje neameriške aktivnosti. Toda če bi ne bilo v Združenih državah FBI, posebni policijski oddelki, do danes Martin ni mogel razločiti nič drugega, kakor naprimer obtožbo proti Harry Bridges, unijskega voditelja na Pacifiku, da je komunist. Zatem je obtožil še druge urade in uradne osebe za komunistične.

Razlika izmed Martina in Kircomela je edino, da je Martin uspel dobiti denarno podporo po kongresu, dočim Kircomel — si je hotel na ta umeten način osigurati položaj. In kakor je razvidno ni uspel, toda z tem ni rečeno da bo Kircomel prenehal z svojo razdorno gonjo. O, ne — nikakor ne. On pravi da ga je tako vznemirjalo dejstvo razvijajočega "komunizma", vsled tega da je zapustil svoj prejšnji posel, se podal na raziskovanje. Do danes pravi, da je uspel ugotoviti razno časopisje za komunistično, tako tudi osebe itd. Poleg vsega napora ki ga je založil "modri" profesor, ni mogel razločiti onih elementov, ki so pred leti dobili Hitlerjevo odlikovanje. Niti najmanj ga ne ovira dejstvo — fašistične propagande. Najmanjša mu je skrb enotnost kanadskega naroda v borbi proti naci - fašizmu, ter z tem tudi popolna zmaga nad osiščem.

Upati je, da bo kanadski narod sledil vzorec radio postaje CBC., ter mu dal brco tudi v njegovi odvrtni razlagi, ki je le vprid fašistični propagandi.

ITALIJANSKI VNIČEVALCI V BELIKRAJINI ČRNOMELJSKI OKRAJ

Zadnje dneve v Beli Krajini so bili hudi. V Metliki in Črnomlju so Italijani izropali in nato porušili hiše vsem tistim, ki imajo kakega svojca v hribih.

Drugod po vaseh, pa hiše takih rodbin zažgejo, vse ljudi pa odpeljejo v konfinacijo. Iz vlaka je videti vse polno pogorišč — gozdovi so posekani, celo vinska trta je izruvana v nazdaj 500 metrov od proge. Kljub temu pa so bili zadnji teden trije napadi na vlak. Niso se pa obenesli in posledice so grozovite. Dne 3 avgusta so odpeljali iz Bele Krajine 300 mož v internacijo. Dne 4 avgusta so selili ljudi iz Semiča. Od Semiča do Črnomlja so požgali vse zidanice, da ne bi nudile zavetja partizanom.

"Strogo nevtralni"

Cenjeno uredništvo Edinosti. Prosim vam da mi odstopite nekoliko prostora za naslednjih par vrstic, za kar se vam vnaprej zahvaljujem.

Moja je želja spregovoriti nekoliko prijaznih besed onim, ki zagovarjajo "strogo nevtralnost", če tudi je v duši ne vpoštevajo, katera v navadnih besedah pomeni mrtvilo ali pa samomor v današnji dobi.

Točasno kampanja za pomoč Sovjetski Uniji, predramila je narod v splošnem. Počevši od šolskih otrok, do raznih narodnih, cerkvenih,

DRASTIČNI ZAKONSKI UKREPI V NEMČIJI

London — Zmagovota ofenziva Rdeče Armade na vzhodni fronti, ter akcije zavezniških sil v Severni Afriki in močno bombardiranje vojnih objektov v Nemčiji z strani zavezniškega letalstva, nastalo je kot posledica drastičnim ukazom in odredbam splošne mobilizacije v Nemčiji. Ukaz se glasi za mobilizacijo moških od 15 let starosti vse do 65, ženskih pa 16 do 45 let.

V svoji zbežanost omenja poročilo, da je Hitler odstopil od poveljstva nacističnih sil, ter ga izročil generalnemu štabu. Ta pa, da ima načrt odstopiti na vzhodni fronti na nove pozicije in tako rešiti položaj. Toda iz drugih virov se omenja, da je ta poteza že prepozna in da ne bo mogla dosti pomagati proti zmagoviti ofenzivi Rdeče Armade.

Nacistična propaganda skuša pojasniti porazni položaj na ruski fronti, češ da so jih Rusi golfali na zemljevidu. Namreč, da je zgrajeno dosti mest in tudi železniške proge, tovarni itd., kar pa da ni bilo zaznamovano na zemljevidu.

Marsikaj se je sanjalo v nacističnih glavah, dokler jim je uspešno šli na roko kvizlingi za časa borbe v raznih evropskih državah. Toda — kvizlingi v Sovjetski Uniji, so zdaj dobili plačilo, tako da zdaj zedinjen narod in njegova armada, zadaja smrtno udarce nacistom.

PREBIVALSTVO KANADE

Ottawa — Dominionski odbor statistike poroča, da je v zadnjem štetju prebivalstva Kanade bilo: 5,900,536 moških in 5,606,119 žensk, ki oseb v Kanadi. To pomeni, da Kanada skupno šteje 11,506,655 prebivalstva.

ODLOČNA NALOGA PRED DELAVCI

Kakor je razvidno iz raznih poročil unijskega pokreta in občutnih razmer v razni industriji, posebno z vsiljevanjem kompanijskih unij, se z tem postavlja pred slehernega delavca brez izjeme kjer je vposlen, da trezno razsoja svoj položaj ne samo za danes, temveč tudi za jutri. Kajti očividni namen je kompanijskih unij, ne da zaščitijo interese delavcev, tembolj interese rudniških baronov in tovarniških magnatov. To je njihov namen, pri čem pozabljajo na vsako rodoljublje, kadar se pre priznati delavcu pravica in prednost do zaščite njegovih interesov.

Organizirati se v delavske unije, ne pomeni edino za stavko in potom stavk doseči sporazum in pravice. Ampak pomeni organizira-

političnih institucij in nazorov, vse do Indijancev tam daleč na severu. Vse te skupine prispevale so k velepomembnemu uspehu kampanje za narod, čigar zasluge gredo za našo srečo, da niso padale bombe na naša poslopja, da se ni vprizarjalo nečloveško postopanje proti nas na tem kontinentu. Gredo zasluge tudi za tisoče življenj prihranjeno anši armadi. Kajti ako bi bila razbita Rdeča Armada, gotovo je, da bi bila z tem pomnožena koordinirana nacistična invazija vred z Japonsko, na ta kontinent. To se pa ni posrečilo le za to, ker je Rdeča Armada ne le vzdržala udarce nad 200 nacističnih divizij, temveč v svoji sedajni ofenzivi, ji zadaja tako slikovite in močne udarce, da je cel svet, uprl svoje oči, dobil odih in se navdušuje v govorici o zmagi nad osiščem. Ta čut sega globoko k srcu narodu v Kanadi, kot izraz solidarnosti in človeškega sočutja, zavedajoč se neizmerne vrednosti, ki jo svet ne bo mogel nikdar poplačati v denarju.

Toda tudi tako očitno dejstvo ne prebudi veste "strogo nevtralec". Oni mirne duše in prav lahke skrbje dajejo na vse to. Kaj jim mar na milijone ljudskih in materijalnih žrtev naroda, ki jih je položil vprid, da se tudi tako zvani "nevtralec" nahaja pri življenju in si kuje srečo na potokih krvi prelito za njegovo varščino. Vendar pa spoznati v dušo take nevtralec, tedaj je odgovor, da to niso nevtralec, temveč radi očitnosti pripadati eni ali pa drugi strani v današnji dobi, izbrali si so kot zaščito "strogo nevtralnost", da prikrivajo svoje notrajne čute. Kajti drugi, ki so povsem drugi. Čitatelji bodo dobili najboljši pregled ako zategadelj pregledajo njihovo pretek-

Farmerji protestirajo

Calgary — V tukajšnjem mestu vršila se je letna konvencija kanadske agrikulturne federacije in predno se je zaključila, je sprejela protestno resolucijo in jo odposlala na vlado v Ottawa, neodobravajoč vladino postopanje s ozirom na farmarske pridelke za naslednje leto: Tudi vsled tega, ker je vlada ignorirala posvetovanje z farmersko federacijo, ter na ta način ne samo da bi se doseglo soglasje in kooperacijo, temveč tudi dalo podporo farmerjem kjer je ta potrebna za večjo proizvodnjo.

K temu so dodali še posebej telegram v katerem se naglašala naslednje: "Nikdar prej ni bila tako občutna potreba za tesnejšo kooperacijo in soglasje med narodom in vladom, kakor je danes. Toda ako bo vlada ignorirala organizirane ustanove in le na svoj način določala merodavnost glede proizvodnje, mesto direktnega posvetovanja z proizvođačeli, je težko zamisliti uspeh".

"Ako hočemo doseči predviden proračun agrikulturnih pridelkov za naslednje leto z strani vlade, tedaj je potrebna na prvem mestu revizija na dohodke farmerjev, ter jo vskladiti na način, ki bo dajal tudi farmerjem delno odih".

boru, je pokret delavcev, kot njihova zaščita, da se sliki njihova pritožba, da se vpoštevava ona pravičnost v tej najvažnejši pogonski sliki stroja, ki daje delavcu in njegovi družini sigurnost za pošten obstanek življenja.

lost. Tedaj boste dobili jasen odgovor s ozirom na njihovo nevtralnost, da je to navidezno nevtralnost kot zaščita, notrajnih čutov, ki jih ne morejo v današnjem času postaviti v ospredje, kakor so to pred leti.

Spominjamo se, da kadar je bil kakoršen koli pogovor o Rusiji, so točasni nevtralec bili precej aktivni, sicer na različne načine. Do cela proti Rusiji. Danes pa, ko je dejstvo tako očitno, da govoriti proti Rusiji, pomeni stati v taborih naci-fašizma, je nekako ne mogoče. Potrebno je iznajti nov izum. In ta je cenjeni čitatelji "strogo nevtralnost", kot obramba prikriti notrajni čut, notrajne bolečine v zmedu.

Tudi se spominjamo tokih o demonstracijah za košček kruha v letih gospodarske krize. Stavkah delavcev itd. Kakor eno tako drugo jim ni bilo všeč. Odgovor je bil vedno nasproten. Torej z eno besedo to so enostranski nevtralec, ki hočejo z tem zakriti svoje notrajne čute in nazore.

UNIJSKI ČLANI IN ODOBORNICI ZA ENOTNOST

Vancouver — Pred nedavnim je prišlo do spora v pniji ladjedelcev in glavno upravo, kateri je dotična unija priključena, Canadian Congress of Labor. Spor da je povzročen vsled volitev odbornikov na seji, kjer je posegla vmes glavna uprava in proglasila nepravilnost volitev, ter z tem tudi uspelo suspendirati unijo. Poleg tega se je šlo za tem da se razbije pnijo in vstanovi dva lokala, pod obtožbo, češ da se raspravljalo politična vprašanja na posvetovanjih itd. Toda vkljub temu 200 unijskih odbornikov (Stewards) ignoriralo je suspendiranje unije z strani glavne uprave CCL., ter pozivljajo za ponovne volitve ekzekutivnega odbora. Z tem so sprečili čepitev unije in dali pošten odgovor glavni upravi.

PROFITI RUDNIŠKIH BARONOV

Kirkland Lake — Teck Hughes Gold Mines LTD., je imela čistega profita v zadnjem letu, ne vključujoč stavbinski in posestni profit, \$1,910,727. Toda ako se računa stavbinski in posestni profit, tedaj je skupni profit za preteklo leto mnogo večji.

Toda navadno baroni rudnikov, ne računajo stavbinski in posestni vrednost, ker v tem so ogromni vložki in sicer ne vidni v splošnosti. Nastaja pa vprašanje, koliko profita so imeli tamkajšnji delovci za preteklo leto? Ali je njihov dohodek bil v enakem sorazmerju? Gotovo je da ni bil.

"NEPREMAGLJIVOST"

Zadnjič, ko so se predajali "nerodnim in neotesanim ruskim mužekom", Nemški "nepremagljivci", namreč prirojeno jim generalstvo in vojskovodstvo, kakor so le-seni preroki trobilj v svetu, dogodila se je sledeča zanimivost: Namreč na vrsto je prišel rumunski privesek general konjice. Sovjetski častnik je izpraševal: Od katerega polka ste general? General v zmedu je vendar sprožil besedo rekoč od konjice. Kje so vam pa konji, je vprašal sovjetski častnik. General v zadregi se je ne-

VSE-SLOVANSKO ZBOROVANJE

Timmins — Dne 7 febru- arja prisostovala sem že v drugi zborovanju Slovanov v tukajšni okolici, ali pa kakor pravijo South Porcupine Camp. Zborovanje se vdeležilo s redko izjemo vse organizacije, podporna društva in razne druge ustanove z namenom, da se koordinira naša enitnost in nadaljuje v bodoče za plémenite narodne stvari.

Od 57 delegatov, 19 je bilo ženskih delegatic. Njihova pričujočnost je še posebej vzbujala tako v meni, kakor tudi med vsemi skupaj, ono vrednost žensk v borbi proti fašizmu, kot jo dostikrat čitamo iz raznih strani sveta, kjer ženske zavzemajo važen položaj in tudi delo. Ta vrednost se je izrazila tudi na konferenčnem zborovanju, ter jo z tem spopolnilo ne samo v narodni podlagi, temveč družinski.

Seveda vse organizacije

in podporna društva se niso vdeležila. Ta izjema je bila pri Srbi, Ukrajinci iz Prosvete, ter tudi se naše podporno društvo. Kaj je vzrok, ni težko dognati ako računamo na vrednost konferenčnega zborovanja in smernic, ki se jih hoče ustvariti. Nanreč slogu in enotnost slovanskih narodnosti v tukajšni okolici, kakor se to izraža tudi po drugih naselbinah.

Upati je, da neoziraje se na one ki danes stoje po strani in si štejejo v zadoščenje z tem, da ne sodelujejo za narodne stvari, da bomo nadaljevali uspešno najmočnejše sredstvo v naši sredini; najmočnejšo podporo borbi proti fašistični zverini z tem ako bomo složni in enotno sodelovali. Sile napredka preraščajo sile nazadnjaštva. Na svetovnem obzorju se dviga velik dan — dan zmage in svobode.

Poroč

Važno za Torontčane in okolico

Enotni odbor od odsekov: Hrvatske Seljačke Stranke iz Toronta in Cooksville, odsekov HBZ. št. 650 in 832 iz Toronta, Saveza Kanadskih Hrvatov, Saveza Kanadskih Srba, odsek Slovenske Narodne Podporne Jednote št. 648, odsek Zveze Kanadskih Slovencev, prirede javni shod v soboto dne 20 februarja, dvorani 10 St. John Rd. Y.M.C.E., West Toronto.

Javnemushodu za katerega bodo še posebni letaki, bo presostoval predstavnik odbora za pomoč Sovjetski Uniji, župan mesta Toronta ali pa njegov namestnik. Sv. rha shoda je, da tudi mi po svoji možnosti pomagamo naporno borbo narodov Sovjetske Unije.

Po shodu sledi ples in prosta zabava, kjer bodo igrali tri tamburaški zbori od omenjenih društev.

Vsled tega uljudno vabimo vse slovenske, hrvatske in srbske organizacije in društva, da se vdeležijo polnoštevilno shoda. Pridite bratje in sestre v zaupnjavo sloge in enotnosti, kot najlepši naš dar k zmagi nad sovražnikom.

Skupni odbor

TISOČ ČASTNIKOV ARETIRANO V BUDAPEŠTI

London — (BUP) Sem dospela poročila zatrjujejo, da je v Budapešti, prestolici Madžarske, aretirano tisoč častnikov, ki so se odprto izrekli proti vojni in novih nacističnih zahtev za vojaštvo. Med temi, da je tudi bivši general Pagarachy, ki je poveljeval madžarskim oddelkom na ruski fronti, pri Voroževu.

Isto poročilo pove, da so nacisti povlekli nekaj svojih sil iz okupirane Jugoslavije, da jih odpošljo na Rusko fronto, vsled česa se Nedič, že zdaj iz strahu sklicuje na nevarnost, ki preti njegovemu obstoj.

Na Grškem pa, da se je pojavil general Napoleon Zarvas, za katerega so Nemci dajali 2 milijona in 200.000 dolarjev nagrade ako bi kdo jim ga izročil.

koliko poravnal in odločil: "Nemški vojaki so jih pojedli".

Sigurno si bodo general-ski "nepremagljivci" dobro zapomnili obroč navadnega mužila pri stalingradu.

VAŽNO

Iz poročila pripravljalnega odbora za Novakov besednjak, razvidno je, da je od zadnjega poročila nastopila sprememba naslova. Vse d tega prosimo rojake in rojakinje, da vpoštevajo za naročila Novakovega Besednjaka, naslednji naslov: Mrs. Agnes Novak, 2349 Cleveland Ave. Chicago, Ill. USA.

SOSEDI IZ DETROITA

Windsor — Zadnjič ko sem bil na obisk naših sosednjih rojakov v Detroit Mich., so mi izročili dve letni in neo polletno naročnino na Edinost, ter tri dolarje za tiskovni sklad. Za ta uspeh gredo zasluge rojaku J. Kapel. Torej priloženo pošiljam skupaj \$10.50c.

L. Zdravje

ČREZ DNEPER NAME-RAVAJO ODSTOPITI

London — V militarnih krogih se govori, da nacisti nameravajo odstopiti črez reko Dnieper na Ukrajini. Do tega zaključka pridejo na podlagi poročila iz Ankare, kjer se pravi o večji evakuaciji nacistične sile od Rostova ob obrežju črnega morja.

Sigurno da nacistična propaganda bo opravičevala odstopanje ako je gornja vest resnična, kot taktična poteza. Toda o vseh dosedajnih odstopanj je bilo opravičilo taktična poteza, ki je ja stala nacisti nad milijon vojaštva in ogromno količino vojnega materijala.

V našem pomenu besede bi rekli, da je porazna poteza.

NACISTIČNE BOMBE ZA NACISTE

London — Na enem kraju obkoljene nacistične armade pri Stalingradu, nacistični letalci so metali bombe na nacistično armado, misleč da jih mečejo na pozicije Rdeče Armade. Toda dogodilo se je ravno nasprotno. Oni so metali bombe na nacisti, a konzervirano hrano in čokolado na Rdečo Armado, kar so pripeljali z seboj za obkoljene nacisti.

Na drugem kraju pa, ko je Rdeča Armada pognala nacisti iz položaja, so se ti predali v skupinah. Zatem je prišlo kosilo, ki so ga nacisti pripeljali na pozicije. Toda tu so našli Rdečo Armado, mesto nacistov.